

PROCES VÝBĚRU RODIČŮ PRO DĚTI Z NRP

Centrum psychologické pomoci, p.o.

Mgr. et Mgr. Věra Nešutová

Mgr. Martina Žiga Černá

PŘEDSTAVENÍ SE

Mgr. Martina Žiga Černá

Mgr. et Mgr. Věra Nešutová

IMAGINACE „ANETA A TOMÁŠ“

PŘÍPRAVA ŽADATELŮ O NRP JAKO CESTA HLEDÁNÍ RODIČŮ PRO TOMÁŠKA

Odborné psychologické posuzování a přípravy žadatelů o přijetí dítěte do péče realizujeme na základě požadavku Moravskoslezského kraje do 9 měsíců od přijetí žádosti o posouzení z KÚ.

<https://www.cepp.cz/pestounska-pece/chci-se-stat-pestounem/>

https://dejmedetemrodinu.msk.cz/jak_na_to.html#p4

- PSYCHOLOGICKÉ POSOUZENÍ ŽADATELŮ O NRP
- PŘÍPRAVA ŽADATELŮ O NRP (klasická forma a forma PRIDE)

TYPY A ROZSAH PŘÍPRAVY

Klasická příprava zahrnuje následující typy příprav

- **příprava žadatelů o adopci a pěstounskou péči (minimálně 48h)**
- **příprava žadatelů s opakovanou žádostí (minimálně 10h)**
- **příprava žadatelů o pěstounskou péči na přechodnou dobu (minimálně 72h)**
- **příprava dětí (3-6h)**

FORMY PŘÍPRAVY

- Základní formou přípravy je skupinová práce, která je v menším rozsahu doplněna individuální formou a návštěvou v rodině žadatelů.
- Skupina účastníků má zpravidla 8-15 členů, výjimečně se připouští jiný počet účastníků.
- Skupinová práce probíhá většinou interaktivně, zahrnuje i četné sebezkušenostní prvky, výklady jsou v rozsahu nezbytně nutném pro porozumění dané problematice a vždy provázány s diskusí, odkazem na zkušenosti žadatelů apod.
- Nedílnou součástí přípravy je návštěva lektorů v rodině žadatelů za účasti jejich nejbližších příbuzných, příp. i nepříbuzných blízkých osob.

CÍLE PŘÍPRAVY

- Cílem přípravy je poskytnout účastníkům co největší množství ucelených informací o problematice NRP a zároveň jim zprostředkovat autentické zážitky vztahující se k problematice NRP, které jim pomohou pracovat na vlastních postojích či přesvědčeních a mohou tak zvýšit jejich kompetence pečovat o přijaté dítě.
- V neposlední řadě je cílem rovněž získání dalších diagnostických vodítek pro objektivní odborné psychologické posouzení žadatelů, která vyplynou na základě psychologického zkoumání chování a reakcí účastníků přípravy.

ORGANIZACE PŘÍPRAVY

- Příprava je organizována vždy jakmile má pracoviště v posuzování dostatečný počet žadatelů pro vytvoření příslušné skupiny přípravy, za minimum se považuje 8 účastníků.
- V rámci zefektivnění časové dostupnosti přípravy je možné žadatelům nabídnout absolvování přípravy na některém z detašovaných pracovišť, které přípravu pořádá v bližším termínu a disponuje volnými místy.
- Absolvování přípravy na jiném detašovaném pracovišti je se žadatelem probráno a je vyžádán jejich souhlas. V případě, že žadatelé nesouhlasí s nabídkou absolvovat přípravu na jiném pracovišti, jsou upozorněni na prodloužení doby přípravy a posuzování.

ORGANIZACE PŘÍPRAVY

- **Předpokládá se stoprocentní účast na přípravě**, aby byl naplněn zákonem stanovený minimální počet hodin absolvované přípravy.
- **Absence je omluvena pouze z vážných důvodů** (nemoc doložena lékařským potvrzením, neodkladná služební cesta nařízena zaměstnavatelem apod.). Absenci pak lze po dohodě s garantem přípravy a vedoucím pracoviště nahradit vhodnou individuální formou (např. zpracováním DÚ), v krajním případě absolvování daného tematického okruhu zařazením do jiného běhu skupinové přípravy.
- Individuální formou lze nahradit maximálně jedno setkání přípravy. Pokud je absence vyšší, je nutné, aby žadatelé opakovali celou přípravu znovu.

ORGANIZACE PŘÍPRAVY

- **Účastníky přípravy jsou** žadatelé o všechny formy NRP a KÚ MSK stanovené společně posuzované osoby.
- Návštěvě lektorů přípravy v rodině žadatelů jsou přítomny všechny osoby sdílející s nimi společnou domácnost.
- Přípravu absolvují také nezletilé vlastní i přijaté děti žadatelů o NRP.
- Do přípravy mohou být zařazeny i děti zletilé, zvláště ty, které sdílí s rodiči společnou domácnost (po domluvě s nimi a na základě jejich souhlasu).

PŘÍPRAVA - 1. SETKÁNÍ

NÁHRADNÍ RODIČOVSTVÍ

Cílem je:

- Pomoci účastníkům uvědomit si, co vše náhradní rodičovství obnáší.
- Zdůraznit důležitost spolupráce se všemi odborníky.
- A již v prvním setkání v rámci úvodních prožitkových cvičení rozvíjet vlastní sebepoznání v kontextu kompetencí i potřeb náhradního rodiče.

PŘÍPRAVA - 1. SETKÁNÍ

Kompetence náhradních rodičů:

- Chránit děti a starat se o ně
- Naplňovat vývojové potřeby dětí a řešit jejich opožděný vývoj
- Podporovat vztahy mezi dětmi a jejich rodinami
- Vytvářet pro děti bezpečné pečující vztahy na celý život
- Pracovat jako člen profesionálního týmu

PŘÍPRAVA - 2. SETKÁNÍ

Potřeby dětí v náhradní rodinné péči

Cílem je:

- Seznámení žadatelů s teoretickými modely vývojových potřeb dětí (Matějček, Pесо-Boyden), s důsledky deficitů v jejich naplňování (psychická deprivace).
- Reflexe naplňování vlastních potřeb v dětství.
- Rozvíjení dovedností v poznání a naplňování práv a potřeb dítěte v náhradní rodinné péči.
- V prožitkových cvičeních rozvíjet vlastní sebepoznání v kontextu kompetencí i potřeb náhradního rodiče.

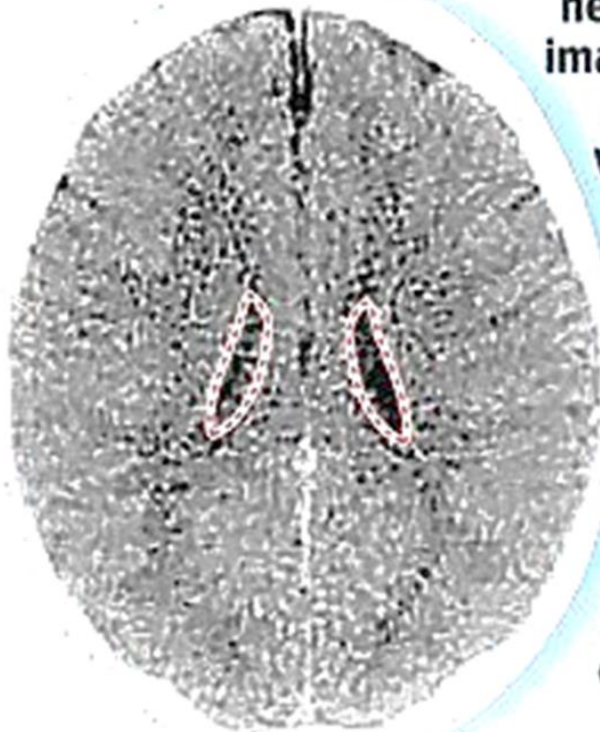
PŘÍPRAVA - 3. SETKÁNÍ

Attachment - výlučná citová vazba

Cílem je:

- Seznámit žadatele s teorií a významem attachmentu NRP
- Seznámit žadatele s typy a poruchami attachmentu, s možnostmi léčení v rámci uspokojování citových, vývojových, sociálních a vzdělávacích potřeb dítěte a péče o zdraví dítěte.
- V prožitkových cvičeních rozvíjet vlastní sebepoznání v kontextu kompetencí i potřeb náhradního rodiče.

NORMAL

These are the brains of two three-year-old children. The image on the left is from a healthy child while the image on the right is from a Romanian orphan who suffered severe sensory deprivation. The right brain is smaller and has enlarged ventricles - holes in the centre of the brain. It also shows a shrunken cortex - the brain's outer layer.

EXTREME NEGLECT

PŘÍPRAVA - 4. SETKÁNÍ

Identita dítěte

Cílem je:

- Seznámení žadatelů s problematikou identity dítěte v náhradní rodině, včetně identity dětí odlišného etnika.
- Předání informací, jak pracovat s Knihou života, která pomáhá zpracovat dítěti jeho realitu a nastiňuje perspektivu.
- V prožitkových cvičeních rozvíjet vlastní sebepoznání v kontextu kompetencí i potřeb náhradního rodiče.

PŘÍPRAVA - 4. SETKÁNÍ

IMAGINACE „TRIČKA“

PŘÍPRAVA - 5. SETKÁNÍ

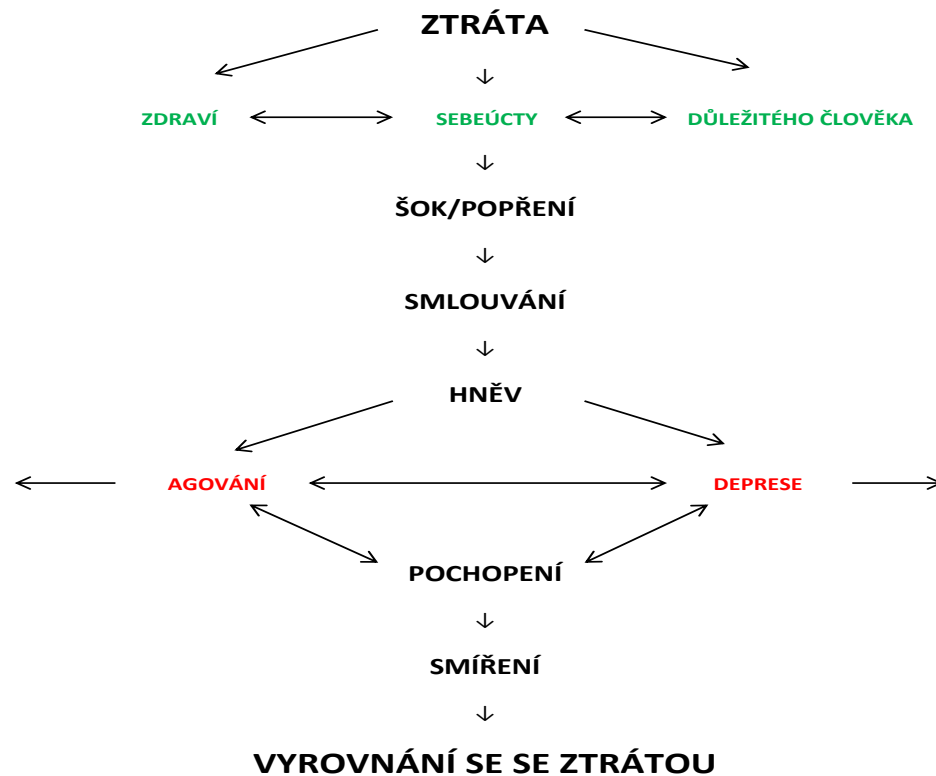
Ztráta a trauma

Cílem je:

- Objasnění pojmů ztráta, rané vývojové trauma a truchlení a jejich vlivu na prožívání a vývoj dítěte včetně pochopení vlastních životních ztrát a jejich zpracování, možnosti pomoci dítěti v jeho vyrovnávání se s nimi a role náhradního rodiče při práci s traumatizovaným dítětem.
- Upevňování získaných dovedností v poznávání a naplňování práv a potřeb dítěte v náhradní rodinné péči.
- V prožitkových cvičeních rozvíjet vlastní sebepoznání v kontextu kompetencí i potřeb náhradního rodiče.

ZTRÁTA A TRAUMA

PROCES TRUCHLENÍ

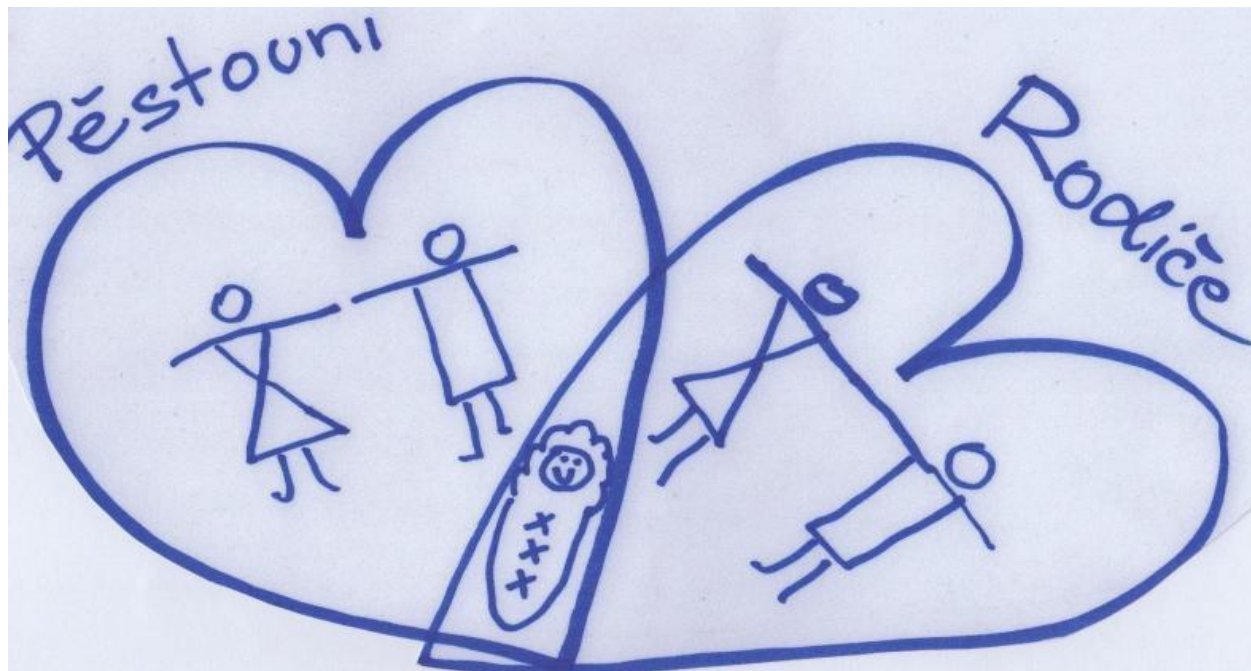

PŘÍPRAVA - 6. SETKÁNÍ

Biologická rodina dítěte v NRP

Cílem je:

- Seznámení žadatelů s významem biologické rodiny pro dítě, s obvyklými příčinami jejich selhání a následného umístění dětí v NRP.
- Význam a podpora kontaktů dítěte s biologickou rodinou a blízkými osobami.
- Zprostředkování informací o způsobu udržování, rozvíjení a prohlubování sounáležitosti dítěte s osobami blízkými, zejména s rodiči.
- Přijmout za své ochotu a potřebnost spolupráce s dalšími odborníky.
- V prožitkových cvičeních rozvíjet vlastní sebepoznání v kontextu kompetencí i potřeb náhradního rodiče.

- chceme tě
- pečujeme o tebe
- jsi tu doma
- neopustíme tě
- máme tě rádi

- byla to naše chyba
- jsme rádi, že jsi v této rodině
- máme tě rádi

PŘÍPRAVA - 7. SETKÁNÍ

Bezpečná péče a výchova

Cílem je:

- Pochopení procesu adaptace dítěte v náhradní rodině.
- Zprostředkování pohledu biologického dítěte na přijetí dítěte do rodiny. Seznámení s možnostmi výchovných přístupů k přijatému dítěti v rámci rozvoje jeho schopností a zájmů.
- Získat dovednosti vedoucí ke schopnostem uspokojovat citové, vývojové, sociální a vzdělávací potřeby dítěte, pečovat o jeho zdraví.
- **Vysvětlení specifik odlišností od výchovy biologických dětí.**
- Objasnit některé náročnější fáze psychického vývoje dítěte (např. období prvního vzdoru, nástup do kolektivních zařízení, puberta a další), aby náhradní rodiče nebyli překvapeni nástupem specifických projevů dětí v tomto období, aby jim dokázali porozumět a zvolit vhodné formy rodičovského chování.
- **Pochopit principy terapeutického rodičovství.**

BEZPEČNÁ PÉČE A VÝCHOVA

PŘÍPRAVA - 8. SETKÁNÍ

Proces předání dítěte, dohody a nabídka pomoci

Cílem je:

- Seznámit žadatele s procesem předání dítěte do náhradní rodiny.
- Podání informací o možnostech uzavření dohody s doprovázející organizací, seznámení s nabídkou odborné pomoci CPP a s dalším postupem po ukončení procesu psychologického posuzování a přípravy žadatelů.
- Zdůraznit nutnou spolupráci se všemi zainteresovanými v procesu předávání dítěte.
- Beseda s pracovníkem krajského projektu „Provázení žadatelů o NRP“.

PROSTOR PRO VAŠE DOTAZY

DĚKUJEME ZA VAŠI POZORNOST

CENTRUM PSYCHOLOGICKÉ POMOCI, p.o.
RODINNÁ A MANŽELSKÁ PORADNA OPAVA

Mgr. et Mgr. Věra Nešutová - nesutova@cepp.cz

Mgr. Martina Žiga Černá - cerna@cepp.cz